

Femení singular, masculí plural

ÒSCAR GUAYABERO

Quan arribo a la casa de Cabrera de Mar que està enllestint Arturo Frediani em fa un retrat de la clienta, la metge que li ha encarregat la construcció i que hi viurà a partir d'aquest Nadal. L'envejo de seguida, per poder gaudir d'aquesta casa i per haver triat un arquitecte que diu com a premissa de projecte "està feta per ser feliç, perquè pugui ser viscuda a granel". Son dues cases en una, perquè el fill, ja gran, tingui l'opció de viure de manera independent. L'ocupació del terreny és discreta, sense tanques, sense omplir la totalitat de la parcel·la i agafant la topografia com a excusa per elevar-se i volar. La pell exterior és de fusta de pi tractada, no amb sals de coure com és habitual, sinó amb oli: "M'imagino que envellirà bé, li sortiran cabells blancs, la fusta s'anirà fent grisa".

Tot i tenir façanes de vidre, les orientacions i el fet de posar cortines difusores per fora del vidre redueix l'insolació un 85%. "La idea és fer un solàrium a l'hivern i un umbracle a l'estiu". Entre això, la ventilació creuada i un bon aïllament sota el sostre de zenc s'aconsegueix un bon comportament bioclimàtic amb sistemes passius. A més, tret dels fonaments, la casa està construïda en sec: "Gairebé tot és desmuntable". Aquest tipus de construcció baixa considerablement l'empremta ecològica.

Hi ha una aposta pels espais comuns, els espais que fan habitable una casa, que porta Frediani a reduir considerablement les habitacions. No és un gest arquitectònic, diria que és una decisió social. "Prenc una opció radical a favor dels espais comuns en casos com aquest, en que cadascú ja té privacitat. Si fes una casa per a una família nombrosa seria impensable".

El mur exterior té un gruix que hi permet encabir armaris, zones de serveis, instal·lacions, fins hi tot la cuina i la biblioteca semblen sortir del mateix "mur equipat", com diu l'Arturo. Les servituds al programa de necessitats del client l'han portat a configurar una façana a la mida de la biblioteca, que és part d'aquest *mur equipat*. En canvi, la pell interior que dona a un jardinet privat és lleugera, transparent i mòbil, encabint el jardí a la casa o traient la casa al jardí.

Per a aquells que us pregunteu per què en l'arquitectura moderna moltes vegades no hi ha marcs a les portes i finestres, vet aquí la teoria de Frediani: "Els marcs serveixen per fer de mitjancer entre dos materials, però si el material és el mateix, per què vols un marc?". De fet,

hi ha una constant per cercar solucions que potser amb una aplicació restrictiva de les normes no seria possible però que ofereix un servei excel·lent, com finestres-portes que converteixen les habitacions en balcons tan sols protegides per un llevapors.

Després, anem a visitar una obra no tan recent, però que va començar quan ja treballava en aquesta casa. Es tracta d'un bloc de dotze habitatges socials a Vilassar. Aquí també hi ha solucions sorprenents i reptes per als obsessionats amb la normativa. També aquí hi ha construcció en sec. Tampoc hi ha tapajuntes, ni sòcols. "Si els materials estan ben tractats i són els que toquen, no necessiten mediadors entre ells". Però hi ha grans diferències. A Cabrera hi ha una feina de filigrana arquitectònica, com ara una finestra orientada a l'equinocci de primavera i tardor. Aquí, a Vilassar, hi ha solucions industrials de baix cost i gran rendiment, com ara la façana de cautxú vulcanitzat a les juntes. Aquesta és la imatge més vista, però, particularment, m'interessa molt la façana interior amb unes passarel·les d'accés que abarateix, i molt, la construcció i el manteniment i que deixa lliures les caixes d'habitatges, per poder-les fer més grans. Cabrera és singular, una casa femenina que acull i es recull, una casa terapèutica, plena de detalls. Vilassar és un bloc masculí fort i contundent, que t'interpel·la, et provoca, sense concessions, una declaració de principis.

Frediani em provoca sospites formalistes amb el gest de la façana principal, que genera una mena de faldó: "Necessitava mig metre perquè els cotxes no haguessin de fer maniobra al pàrquing, i vam decidir que la façana s'obris a la part de baix per recollir aquest espai". De fet, l'edifici és com una capsula d'habitatges sobre una estructura que fa d'aparcament, i una altra lateral que fa d'accés.

Reconec que l'Arturo m'ha convençut en el seu plantejament d'entendre que la generació d'espais generosos per viure és la base dels projectes, oblidant-se de *delicatessen* luxoses d'acabats i materials cars. La seva producció no és abundant, és una mena d'artesà del projecte. Espero veure el projecte que l'Inca-sòlli encarregarà pel premi Coderech per a la seva casa de Lles de Cerdanya. Necessitem, i de manera urgent, habitatges socials innovadors i de qualitat. Els necessitem per als que hi viuen i per fer de model als promotors privats.*

ARTURO FREDIANI

A dalt, la casa de Cabrera de Mar que Arturo Frediani a dissenyat per a una metge. A sota, el bloc de dotze habitatges socials que ha construït a Vilassar el mateix arquitecte

Hi ha una aposta pels espais comuns, els espais que fan habitable una casa

Arquitectura